

TOMORY ZSUZSA

**A TEREMTÉS HANGOKBAN VALÓ
KIFEJEZÉSE**

Forrás:
Tomory Zsuzsa: Szerves Magyar Nyelvtudomány
Silver Lake, 2000
Heraldika Kiadó, Budapest, 2004.
ISBN: 963 9204 323

A tanulmány a könyv 50-64. oldalain található.

A teremtés hangokban való kifejezése.

Magyar Adorján meglátása szerint nyelvünk a teremtésnek hangokban való kifejezése, s oly tökéletes, hogy nem lehet emberi

elme alkotása, hanem a természet nagy erői alkották, mint a hó pelyheket és kristályokat.

A mai "hivatalos" nyelvtudomány szerint a hangoknak nincsen értelmük, s tetszés szerint cserélgethetjük őket. Egy másik irány azt mondja, hogy bár a hangoknak nincsen értelmük, de mégis valami okból valami rendszer szabályozza a hangváltozásokat.

Ezeket az állításokat éppen olyan oktalannak tartom, mint azt mondani, hogy az egyes számoknak nincsen semmi értelme, s csak a számtani művelet elvégzése során nyernek értelemet.

Akkor, amikor az egyes hangok értelmét keressük vissza kell térnünk a nyelvalkotás kezdeteihez, s megvizsgálni, vannak-e ma is értelmet viselő egyhangú szavaink? Az indoeurópai alapokon álló nyelvészet egyértelműen nem talált ilyeneket, sem pedig érzelmet kifejező ősszavakat, amint már korábban láttuk.

Saját hangállományunkat megvizsgálva önként adódnak magánhangzóink, melyek az ősi dal és első gyermeki szótárunk alaphangjait képezik. Ezek a hangok érzelmeinket fejezték ki a lehető legtöményebben. Ezek a magánhangzók alkották első nyelvünket, **az érzelmi őssnyelvet**. Indoeurópai nyelvészek nem tudtak érzelmeket kifejező ősszavakat találni. Itt figyelmükbe ajánlok most csak néhányat *bú, víg, aggó (busongó), hőköl, haboz, gyászol, dédelget*. Ezek a szavak mind nyelvünk ősszavai közé tartoznak. De ezen túlmenően ott van első, **érzelmi őssnyelvünk**, melynek csupa érzés szótára az **egy magánhangzós ősszavak** világába tartozik.

Magánhangzóink ősjelentése.

Érzelmi őssnyelvünk szavai egyetlen magánhangzóból állottak:

Ó - teremtésre ámulat hangja; ez vált később az „Ó” -ság, nagy régiség egy magánhangzóból álló szavává. **Indoeurópai nyelvekben nem található ilyen egy magánhangzóból álló, ősiséget jelentő szó**, s ez nyelvünk ősiségének egyik fontos bizonyítéka. Később ez a fogalom vált a **JÓ**-ság kifejezőjévé is.

- Ő** - Istenünket jelölte. Ő vált **Ő-S-sé**, a lényünk mélyéből induló, Teremtőre emlékező magánhangzón át. Mai szótárunkkal az Ő-S-t ISTEN-ES-nek mondanánk. Minél régibb őseinkről emlékezünk, annál közelebb kerülünk Istenhez, őseink őséhez.
- A** - az alvó anyag nyugtatgató hangja altatja kicsinyeinket ma is: *a...a...a...*, s a hozzá tapadó ősemlék nyomán vált idővel az agg képzetévé. Az agg szó két hangja az őanyag és meleg ötvöződése. Az ő anyag, Nagyboldogasszonyunk Turulunk szárnya alatt mint **AGG** nő jelenik meg szittyáink jelképrendszerében. **Avétt, avas** szavaink idejét múltá régiségről beszélnek, s későbbi utódműveltségünk, a latin ebből képezte a maga teremtés szavát (ago) és ő fogalmát (avus).
- Á** - a fényrel érintkező ámulat és az anyag ébredésének hangja. Későbbi fejlődésének az *Ár, Árad* hullámmozgással kapcsolatos szó.
- E** - Nyílt és zárt kiejtése lehetséges, s e különbség a teremtés előtt még el nem különült erő-anyag állapot kifejezését teszi lehetővé. Csodálkozást, meglepetést jelentő hang: *ej, ejha*. Egyúttal közelre mutató szócska. Gyermeeknyelven *edi* édességet jelentő szó. **Egy** szavunk az **Ég** anyagi tükörképe, s a hímség, teremtőerő jelképe. Az *egy* szó hangtani rokona az *edi* (édes) szónak. S valóban, ma is mondjuk: **Édes Istenem! Egy Istenünk tehát Édes Isten volt. E-sz** változata befogadást jelent, tehát az anyagosság, anyaság hangja. Egres hosszúkás, többmagú gyümölcs, ugyancsak nőiségi jelkép.
- É** - az é - él- élet hangja Istenünk **ÉLŐ** nevére emlékezik. Élet és lélek azonossága mutat Ő feléje, Isten felé. Éles hangú al- és felhangú hangzókkal megfér egy szóban (véka). Étet-etet, lészen-leszen látszólag helyettesíti az e-hangot, viszont lényeges értelmi változás következhet be e csere alkalmával: étet szavunk valaki tudta nélkül szájába csempészett ételről van szó, tehát *tudatkülönbség* jelentkezik az E és az É hang ősjelentésénél.
- I** - a kicsiség ici-pici hangja, s a hideg, mely alacsony fajhőjű vízcseppekben ível a kék ég felé. **Ig** szavunk, az igaz szó alapja fényt jelentett, mint ahogy azt ma is használjuk az

"igazság fényében" kifejezésünkben. Mai csillagtudósok tudják azt, hogy a világ teljes anyagmennyisége végtelen paránnyá zsugorodva volt jelen "a nagy robbanás" előtt. A világkezdeti nagy robbanáskor hő szabadult fel, s ez a hő mai napig is mérhetően jelen van a világűrben. Korábban beszéltünk arról, hogy a robbanással egyidőben született az első hang, az **IGE**. A lélekzetvételt egy táplálási folyamat előzi meg, maga a hang robbanásszerűen hagyja el a test kereteit, anyagot, párákat és hőt hoz felszínre. **I** hangunk *piciséget* jelent és *hideget*; **G** hangunk a *meleg* és gömb alakú vonalainak a hangja. Parányi hideg pontból induló ősrobbanás meleget szabadított fel **IGE** szavunk bizonyossága szerint. Tudósaink a világméretű ősparányról nem említették, hogy az csak egy igen hideg állapot következménye lehet. Nyelvünk viszont ezt tisztán tudtukra adja. A nagy robbanást pedig nyelvünk úgy könyveli el, hogy megszólalt az Isten.

Korábban beszéltünk arról, hogy az egy magán és egy más-salhangzós szavak állítmány és alany szerepét egyaránt betöltik.

I hangunk éles és lágyabb változatai ugyanezt a kettősséget hordozzák magukban, s a lágy kiejtése az **E** hangunk rokona (csillagcsellag), s kapcsolatban van **Ű** hangunkkal is (idő-üdő).

Így az **E**-sz hang befogadása megismétlődik az **I**-sz hang hasonló szerepévé, csak a befogadott anyag minősége változik: az **E** *szilárd*, az **I** *folyékony anyag befogadására képes*.

I hangunk is kettős állapotot fejez ki. Hideget és fehéren izzó hőt jelent. Rokon hangja az

Ű - a mozdulatlanság (*ül*), s a mozgás egyesül benne (*üg,-et*). **Űk** szavunk még a két hangú szavak világából tekint reánk, az elkülönülést még nem ismerő egységet vetítve elénk. **Űr** szavunk az ősanyag szerepét hozza előtérbe, az anyag befogadóképességét, s az ezzel járó **szívó**- (negatív) erőt. **Ügy** szavunk a lehetőség szava. **I** szavunkkal együtt az **IDŐ**, illetve **ÜDŐ** kezdetét jelöli. **Üde** szavunk az österemtés első pillanatait örökíti meg: új a világ, kellemes a levegő, a környezet,

Üd szavunk ünnepet (üdöl / ünnepel) *Üdv* szavunk a mennyei boldogság kifejezője.

- U - hangunk lényünk legmélyéről támadva adja kendőzetlen önmagunkat, s **udu**-k⁴⁰ mélye lakásunk. Kiss Dénes nagyszerű tanulmánya részletezi az U-ból születő hangutánzószavunkat: a kutya **U-gat**ását. Szerepe kettős, ez a hang is lehet tiszta és vegyes. Az egymássalhangzós, érzelembizéző **ÖSSZÓ**, a *bú*, a teremtés és mélység hangjait kapcsolja össze. A kétmássalhangzós, egy szótagú szavak u-ja nem változik (huz, húz; lug, lúg). További fejlődése során már változhat az o-val (boglya-buglya), vagy az a-val (baba-bábu). *Úr* szavunk a teremtés mélységeiből szól, s tölti be az **Űr**-t.

Magánhangzóink kettős szerepűek, kivéve első szavunkat: az Ó ámulatában még erő és anyag együttesen csodálta a teremtést.

Magánhangzós nyelvünk tehát még tisztán örzi és fejezi ki Istentudatunkat. Ezek szerint Istenét *Jó-nak*, *Ős-nek*, *Egy-nek*, *Édes-nek*, *Élő-nek*, *Igének*, Igaznak, *Úr-nak*, *Őr-nek* tudta, s ezeket a neveket a világteremtés hajnala óta ma is csorbítatlan tisztaságban használja a magyar.

Mássalhangzóink ősjelentése

Magánhangzóink a teremtés dallamának adtak hangot, mássalhangzóink a dallam irányát, célját határozták meg: szöveg nélküli danlowska szülessék-e az adott hangokból, vagy Széchenyi István országgyűlési beszéde. Minél közelebb áll valaki a természet ősforrásához, annál jobban fel tudja fogni a hangok eredeti értelmét, szerepét, s beszéde annál választékosabb, s hatásosabb lesz. Művelője annál szűkszavúbb is, hiszen ha egy szó hangzói kifejezik mondanivalóját, nem veszteget több hangot, vagy szót a már elmondottra. Beszéde így egyensúlyozott, tiszta, dala pedig az ég magasságait kutatja. Az ilyen beszéd, s az ilyen dal mindig az összhangot keresi.

A teremtő dal nyomán születő mozdulatok, táncok pedig mind a *magasabb életközpontokat ébresztik*, s művelőit emelt karú, egyenes tartású, test és lélek egyensúlyán alapuló mozdulatokra tanítják. Illyés Gyula említette egy írásában, hogy magyar táncok alkalmával karjai önkéntelenül is az ég felé emelkednek, mintha valami ősi istentiszteleti szertartásban venne részt. A nyitott tudatu ember állandó kapcsolatban van a teremtés erőivel, Istennel. Tánca felemelt karu, egyenes dereku Isten elé állás. A teremtés erőinek közvetítője.

Nem a napjainkban használt ABC sorrendet használom most, hanem a teremtés menetét követő hangokét.

L - a lé, a lélek, a hullámok gyengéd hangja. E magyar hangtan gyenge emléke dereng fel a Biblia teremtéstörténetében, amikor azt mondja, hogy az *Isten lelke lebegett a vizek felett*. Nyelvünkben a lé és lélek szerves kapcsolatot alkot egymással, s a lebegései is.

Él szavunk alany és állítmány egyben. Az *él* valaminek az *éle*, s a többmássalhangzós élet szó is ide tartozik. Hihetetlen erőt jelentenek például a gyenge tavaszi fű éles és élő dárdácskái, melyek még a betonjárdán is könnyűszerrel áthaladnak, s a lehullott őszi levelet át tudják döfni anélkül, hogy a könnyű, száraz levél megmozdulna e közben; ilyenre a legfinomabb damaszkuszi kard éle sem képes. E szókapcsolatból tudjuk meg, hogy Isten éle az Élet. Amikor régvolt őseink az Isten kardját említették, az életről, a nagybetűs, egyetemes Életről beszéltek.

Az élet és a lélek szervesen összetartoznak a világ-mindenségben éppen úgy, mint mindennapi életünkben: lé és lélek nélkül nem volna élet e földön. Kétfássalhangzósan **lég** szavunk is ennek a körnek a része, s **hangértelme** a lélek (l), az élet (é) és meleg (g) képzeteket hordozza.

R - az őserő megnyilvánulásának hangja. A magyar ABC más-salhangzói között a tizenhetedik helyet foglalja el. "Kiejtésekor a nyelv hegyének a száj-padráson való rezegetése által jó létre" - mondja Ballagi - és "a folyékony mássalhangzók közé tartozik". Rokon hangja az **L**.

Ar szavunk az őserő-ősanyag teremtés előtti együttlétét jelenti. Szerepük kettéválásának következtében született a fény, amit őseink nagyon pontos hanghasználatra **ar-any-nak**, **arany-nak** nevezett. S arany szárnyakon érkezett az Élet, hogy a teremtés munkáját befejezze. Ezért hívták őt Arany Istennek is - sok más becéző neve mellett - őseink. Az arany (fény) rezgése akkor is, ma is keresztirányú. A világ néprajzosai hasztalan keresik a világ aranykorát, mivel nem tudják, hogy őseredetileg ez **az aranykor a fény kora**, s a teremtés idején felragyogó, fénnel kezdődő időt jelenti. Ez a fény egyetemes, mint az élet, s nemcsak a mai szűk értelemben vett, photonokhoz kötött jelenséget, hanem a teremtés **tudatvilágának világosságát** is jelentette, amint az mai nevében benne is van.

Ráró a sólyomok csoportjába tartozó sebes reptű ragadozó madár neve. Érdekes, hogy máig is gyakran Ráró névvel nevezzük egy-egy gyorslábú lovunkat, s van mesénk, melyben táltosparipánk neve is Ráró. Táltosparipánkról tudva tudott, hogy sebesebben repül, mint a szél, sebesebben, mint a gondolat. A Ráró név hangjai a következőket árulják el: **A** hangja az első, fénnel érintett anyagot jelenti, **Ó** hangja a teremtett világra először eszmélőké, **R** hangja az őserőé. E három hang egyesén az **őstudat** világába **repít** bennünket, ami valóban még a gondolatnál is sebesebb.

Egyiptomi rokonképünk napistenüket - igen helyesen - az **ős AR**, tehát az őserő tükörképének tartották, s ezért nevében is fordított helyzetben jelenik meg az R: **RA**

Addig, amíg az **L** hosszú **lág**y hullámokat ringat, az **R** gyakran az élesebb, rövidebb, erősebb rezgésekben fejezi ki rábízott feladatát. **Re**-cseg, **Rö**-csög, **Re**-zeg.

B - **a teremtés felső ajkhangzós** hangja. Kiejtése robbanásszerű erővel löki e hangot ajkunk peremén át a világba. A most illetlenségnek számító **Basz** szavunk ősjelentése: az őanyag eddig nyugvó állapotát jelentő **a** hangot a teremtő **B** hang robbanó ereje a **vízes elindulás** sziszegő, susogó irányába küldi.

Ar+any = arany szavunk a teremtés *fényét* és *erőnyét* jelentette. Arany Istenünk a világegyetemben jelen lévő, fény szárnyán hozzánk érkező **egyetemes Élet**. **Bar-anya a világban megjelenő teremtő erő**, **B+ar+anya (Baranya)** földanyánk, a **napba öltözött asszony** neve és képe, s a **B+ár+ány (bárány)** meséink aranszörű báránycájája szép napunk. Később látni fogjuk, hogy egy nép egységünk minden Istennel, étellel kapcsolatos szavát a B-R-es szócsoporthoz belül fejezte ki.

A teremtő **B-R** hangok fordítottja gyakran az öncélú anyagosság kifejezői: **rab, rabol**. Az **R-B** szócsoporthoz tartozik a teremtés **Bar** erejének látszólagos ellentéte, a **robbanás** fogalma is.

P - az erőny anyaggal való kapcsolatában **átmeneti állapotot fejez ki, s éppen ezért ajkunk középvonala** e hang születési helye. A **por, pír, parány, pernye** szavaink szavaink tartoznak ide. **Pereg** szavunk az e földi körforgás szava. **Óperenciás** tengerünk a légkörrel, párával, tengerrel együtt pörgő-forgó földünket jelenti.

F - az anyagosság felé hulló erőny hangja, s mint alsó ajkhang jelenik meg. A **forgás** tüzgerjesztő forróságának, a földi, anyagi eszközzel, a **fűrővel** gerjesztett tűznek a hangja. Szótári meghatározásai között a **fűvőhang** kifejezés is szerepel. S valóban, a tűz gerjesztéséhez nemcsak fűrő, de elsősorban fűvás, levegő szükséges. **Föld** szavunk első hangja is a forgás **F** hangja. Ide tartozik az Ipolyi Arnold gyűjtésében megőrzött **Firuna** asszony neve, s hangjai szerint az önmagát tűzben megjelentő őszanya, őszanyag emlékét idézi. Itt emlékeznünk kell arra is, hogy a **fűvás** higabb halmazállapotú anyag esetében **fűrás** is: üres teret, örvényt teremthet a légtérben, s folyadékban, mint fűrő a deszkában.

V - az anyag **alsó ajkhangzós** hangja, **virágot**, s **világot** szül. Az új teremtés letéteményese. Népünk **Viráganyója**, s a kelták **Virágó** királynője e gondolat megjelenítője. Koszorúja har-

mat-tal gyöngyözött, pántlikája az északi fény piros-fehér-zöld lobogása.

R szavunkkal ötvöződve az anyagiság zárt körének, s egyúttal földi erősségnek a hangja, mint például *vár* szavunkban.

Virág szavunk fordított mássalhangzói adják a világi tudás és mesterségek szavait: *rovás*, s az anyagi világból felemelkedő tudat szava a *révülés* is, ami egyúttal hazaérkezést is jelent (*révbe ér*). Otthonunk tehát a fény birodalma.

G - A gyermek első nyelvének gagyogása, a vízcseppek gurgadozásának őshangja, s a már kialakult teremtés legtökéletesebb idomának, a gömbnek és a gördülékenységnek lényünk mélyéből feltörő hangja. A teremtés egyre gömbölyödő ősvilágának emlékét őrzi, s ülteti át a jelenbe. *Gömb*, *gumó*, *gamó* szavunk fordítottja adja *mag* szavunkat. Őseink az *Ég* fényét és teremtő erejét tovább adó napot teremtő *mag*ként ismerték, s *Mag-úr*nak nevezték. Mag alakúak az égitestek, mag alakúak a világon élő< sejtjei, mag alak indítja az ébrénnyt útjára, s magocskák díszítik a DNA molekula életfonalát is.

Népnevünk a teremtés kezdeti állapotát rögzíti, ez a tény avatja ősnéppé, s a teremtés folyamatát megőrző nyelvét ősnyelvvé.

Ásatásaink legkorábbi rétegeiben látható az általam **mag-mintának** nevezett díszítés, s ez mindig magyar hovatarozásról, a világ **mag-népérő**l ad hírt.

GY- az anyagban kifejezett teremtés hangja. Az **Ég határtalansága anyaggal érintkezve már anyagi tulajdonsággal rendelkezik**, megszámolhatóvá válik, s ezt az *Ég* szavunk *EGYé* változó szava fejezi ki. *Magúr* e földi gyermeke a *magyar*. Népnevünk a teremtés tökéletes idomának a nevét viseli, e földre vetített alakjában. Szépségeszménye ennek megfelelően alakult, s a teremtésben vállalt feladatának is ez a jelképe.

Az anyagi világban gerjesztett fény szava: **GYÚL**, s a fénykötegeket karjaiban hordó **GYULA** az Istentől nyert

fényt volt hivatott ébren tartani az emberek lelkében éppen úgy, mint a testüket melegítő fény forrására, Isten napocsájára emlékeztetni. E tisztség átvevő műveltségeknél már csak ez utóbbira korlátozódott, s a fénykötegeket már csak vessző-kötegek helyettesítik.

ANGYAL szavunk ugyancsak fénylényeket jelöl.⁴¹

J - átmenet a magánhangzók világából a mássalhangzók felé. Rokona a piciséget, hideget magában hordozó **I** hangnak, s gyakran egymást helyettesítik. Ezzel a hanggal alkottuk **Ó** őshangunkkal egybekötve az általunk ismert Isten fő tulajdonságát: **JÓ**. **Ó** hangunk a világszületésre ámuló ember hangja. **I** hangunkkal egybekötve a teremtés előtti Istent már Jó-nak tudta.

JÉ az e földi ámulat, valamilyen tényre ébredés hangja. **JAJ** szavunk a fényre még nem ébredt anyag tehetetlenség érzetét tolmácsolja, akár csodálat, akár fájdalom kifejezője.

Az **I** hidegséggel kapcsolatos képzete a **J**-ben folytatódik, már e világi viszonylatban, a **JÉG** szavunkhoz kötött szóbokorban.

D - **szóalkotás előtti lágy hang**, s gyermekeink első gügyögő, dödörkélő, didinek örvendező hangja. **Dal** szavunk is innen indul el a lélek és lég (L) szárnyán, mint **dalos Táltosunk** és adalimadár (csalogány) dala. Az anyaggal kapcsolatba kerülés első, lágy hangja, amint nyelvünk szájpadrólásunkkal kerül kapcsolatba. Dajka szavunkon át tudjuk, hogy a földre érkező teremtményeket a világmindenség **dele** (fénye) és deleje dajkálta; Teremtője is **dalos** és **daliás**. **Isten teremtő eszköze a dal, s a teremtett világ Isten dala**. Ebben az ősvilágban az ember még hallotta a teremtés hullámainak, így a fénynek is a dalát. Dinom-dánom kifejezésünk a teremtmény örömét, élvezetét fejezi.

Déd szavunk erő-anyag elkülönülése előtti őst idéz: lehet férfi, vagy nő, egy a fontos: őszünk.

D - hangunk j-vel kapcsolódva közel kerül GY hangunkhoz, s ezzel közelíti meg anyagi világunkat.

C - a kicsinyítés picinyeink ajkán született hang. **CCCC. Cuccanó** hangja a csecs és cumi **cuppantásán** át vált kedvessé, figyelmeztet bennünket Kiss Dénes. 6shang, s azon östörzs máig megőrzött szótárának szerves része, mely a világmin-denséget az ég tengerén úszó buboréknak tudta. Vizes világnézetük szervesen kapcsolódik cuppanós, c-ző, Kiss Dénes be-céző világához. Saját földünket **szépnek**, s picinek tudták, s e két fogalom egymás tükörképes változata. Nyelvük természetes következménye volt a teremtmények c-s neve, amint azt később látjuk.

CS - **csillog, csalló csillagvilág**ról ad hírt. Hagyományaink szerinti első e világi honunk neve e hangemlékekhez kapcsolódik: **Csallóköz** (Fényesköz). Hangokat, **csipetke** csicsérgést: **csipogást, cseppek csöppenését** fejezi ki. "**Csik-csik-csik**" hanggal kísért **csiklandozás** a kedveskedés élesztőleg ható érzését adja. A **PICI** szó változataként ugyancsak kicsiséget kifejező szó, de ez a **piciség** a **csipet**, a "**csipett**" rész **kicsiségét** jelenti. Igen tágas szóbokra ösiségének bizonyítéka. .

H - **a teremtés ősmeleget leheli máig is felénk. HHHHH** - melengetjük kezünket lehelettel téli hidegben. **H** hangunk sugároz, hő-t, vagy hideget, mindig **közvetlen környezetének világát közvetítve. HA!** ámulatot kifejező ősszó. Előfordulhat a szó elején, közepén, s gyenge hehezetes kiejtéssel a szó végén, záróhangként.

Has szavunk első meleg, születés előtti **házunkat** jelölte. Emberré válásunk domború házainak Természetből ellesett rokona a **kas**, s ez vált utódműveltségek ház szavává (casa, house).

Az őanyag **A** hangjával alkotott egytagú szavai mélységet, s vizes közeget idéz (**hal és hal, hab**).

Kemény változata a K. Némely utódnyelvünk (angol, német) a szóközi H-t csak K-ként képes kiejteni.

K - a teremtőerő kemény anyagba ütközésének első hangja, s a **G kemény** változata. Amíg az **Ég G** hangja a teremtés lágy hullámain ringó gömbökről ad hírt, addig a **K** a kemény anyag közvetítésével születő fényről beszél: **Ék**. Ék a napsugár éke, mely ékes (fényes) is. Gügyögés helyett a **keményen koccanó, koppanó kő** hangja. Ősemlékünk **Kakasa** kettős **K**-jának éke hozza az első hajnal hasadását, s ütközteti az erőt az őszanyaggal: erőnyt nemz. Világegyetemi méreteken, s e földön is a fény, a tűz elindulását jelenti **kovakő** segítségével. **Kakas kukorékolása jelentette be Arany Istenünk születését, s kő koccanása szülte az első e földön eredő fényszikrát is.**

M - az anyag élvezetének és birtoklásának őshangja, s Kiss Dénes szóelemzéséhez utalom az olvasót. Ha valami nagyon izlik, tetszik, ennek az mmmm hanggal adunk önkény telen kifejezést máig is, nyelvhatároktói függetlenül.

Az **Ég földön észlelt másának nevei M** hangunk segítségével születtek. **Ég** urunk a földön a **mag**-ban fejezi ki önmagát. A szellemi Egyed e földön magyar nevet nyer, s bővebben a G-hangnál fejtettem ki e kettő kapcsolatát.

N - magának az anyagnak a hangja. Ősalakjai: **Na, no, -nocsak**. A **nő, nőil** szavunk hangjai anyagot és őst idéznek, mint a növekedés előfeltételét. **NŐ** szavunk ezen növekedés alapját, alanyát jelöli. **Az anyagiság mindig nőiséget is jelentett.** A világító égítést anyagiságát ismerő **nap** szavunk ide tartozik, s fordítottja a **fény** is. Őseink ismerték a fény lényegét, anyagi felépítését, keresztirányú, térbeli terjedését, s ez ismét nyelvünk szerkezetébe van építve. Tekintettel arra, hogy ismerték a nap anyagi részét is, jelképezhették a nőiség kifejezésére. Mint sugárzó égítést a hímség jelképe. **Napa** szavunk kétszeresen hangsúlyozott őszanyag jelentésű az n és a hangokon át, s valóban anyóst jelent. E csoportba tartoznak a nana, nene, néni, Anna és anya szavaink is.

Az **Ég** határtalansága az **M-N** hangokkal már **Menny-**országgá, elhatárolt területté változik. A földön élők már az

őstudat egységét szerepe, s később megjelenése szerint férfi és női egyedekre osztják.

Manó, manyó, meny, menyecske összavaink ennek a tanúi. **Monnó**, Ipolyi szerint egyet jelentő szavunk a **mindenséget** bár anyaginak tudja, de még egységként fogja fel. Ballagi gyűjtései szerint monno, monnon kettősséget jelent. Itt tehát az erőanyag szerepi különválás ának pillanatával találkozunk. Embere a mindenséget birtokolható enyém-nek tudja.

Az **ÉG** örök változatlanságát örök változás észleléseivel tölti be, s ennek jelképe a **MÉN**, teremtő ereje a **MONY**, s a **mennyet**, e behatárolt égi teret is **mony** alakúnak tudta. S valóban, földünk mony-alakú pályán kerüli meg a napot. Ebből kifolyóan e földi mennyországunk a nap vozókörebe tartozó világtér, nyelvünk szerint.

Az anyag tehetetlenségének tudatát fejezi ki a MÉN fordítottjával: NE és NEM szavainkkal. Amíg az M befelé fordulást jelent, az N kifelé hat. Itt születik az első tiltakozás: **Ne!** A magunkévá tett tiltakozás már **Nem!** A ne! elhárít, a nem már küzd a maga álláspontjéért. Érdekes módon ide tartozik a **nemek** felismerése és elkülönülése is, s **nász** szavunk is e nyelv ősrétének része.

Nedű szavunk anyagi világunk erősen vizes kötttségét őrzi **nád** szavunkkal együtt. Nádszálkisasszony Földanyánk e tudatnak ad hangot. Finn regék szerint az őstengerből kiemelkedő asszony térde válik földünkké. Ez a rege a **nő-nól-nedű-nád** nyelvi kapcsolatait már nem ismeri. A Biblia teremtéstörténete is "vizek" felett lálja Isten lelkét suhanni. Az előbb említett nyelvi kapcsolat ezt is pontosan kifejezi.

Nesz szavunk az anyag-erő korai kapcsolódásának emlékét idézi.

NY - szavunk az anyag N hangjával kapcsolódóan az anyagiság kifejezésére irányul, de igen gyakran ez az **anyagiság vizes közegét** fejezi ki nyál, nyír, nyirok szavaink szerint. **Nyíl** (kinyíl), **nyel** - tehát **befogadást jelentő** szavaink szerint szerep köre nőiségi. **Nyár** szavunk napfényes időszakot jelent, fénnel érintkezésbe jövő anyagot. Anya szavunk ezt a vizes közegű teremtést idézi ny hangjával, hiszen a fejlődő

ébrényt éppen úgy magzatvíz öleli körül, mint földünket a tenger.

S - Édesanyák *ssss* -s susogó csitítgatása emberi kezdeteinkhez vezet. Vizesések, nádasok, búzaföldek susogó hangja, villám surranása, tüzes kőre cseppent víz susgtorgása, sikló tárgyak surlódása egyesül e hangban. Az **ősanyaggal találkozó őserő surlódásának** a hangjából született **SAJ** (fény) szavunk: "*kőszálon sajgó* (csillogó) lilionszál"⁴². **R**-es változata, a **SÁR**, ugyancsak fényt, fényes et jelentő szó: *sárarany, selyem-sárhaju* kifejezéseink szerint.

SZ - sziszegő hangja széles körű hangutánzó. Ide tartozik szól és szór szavunk: a szólás és szórás rokonsága elmondja, hogy a szó-t termő magként fogták fel a teremtés kezdeteit ismerő őseink, s ezek a szó-szemek, magok kikelve saját környezetünket alakítják.

Z - hangutánzó ként a **zengés**, s az apró hullámokkal alkotott rezgések, **zűmmögések** hangját közvetíti. Néha a rendezetlen gondolat és cselekedetek zagyvaságának kifejezője: **zúr hang, zürből, zűr** szavaink szerint. A szél zúgása, vizesések zurbolása ugyancsak kelléktára részei.

ZS - a sziszegő hangok családjába tartozik. Szavai gyakran idéznek vizes környezetet, mint a **zsálya, zsegenye** (kis vizér), vagy szemes növényekkel van kapcsolatban, mint a **zsázsa** (táskás növény).

T - D hangunk keményebben ejtett rokona, ősbeszédünk része.

Egymagában, gyorsan váltakozva egy történés gyakori és gyors ismétlődés ének ad hangot: **TTTTTT. TA-TA** ősapa jelentésű a gyermeknyelvben ismétlődő ősnyelvünkben. **Tata** helységnevünk az őstelepülés emlékét hordozza kárpátmedencei emberi elindulásunk ideje óta. Utódnyelveinkben gyakran D-betűs változata hallható, hasonló értelemmel. **TE**

⁴² Ballagi A magyar nyelv teljes szótára.

szavunk a közvetlen ismeretség kedves hangja. **Tenő** szavunk a *Bécsi Kódexben* őrződött meg Isten jelentéssel. **Tenni** szavunk a teremtést idézi, s **Is-ten**, az Ős-tevő nevének része. E hímsé-
get idéző hangot Tas napisten neve mentette át a mába.⁴³

A most sumirnak nevezett nyelvben **tal-tal** éneket, s **dalt** jelent. A nyelvünkben megnyilvánuló, hullámmozgáson (*L*) alapuló fény és hang (dal/deli) rokonságának műszeres megállapíthatása még a jövő feladatai közé tartozik.

Felválthatja a **C** és **Cs** hangokat is (törtet-csörtet, tépál cibál).

Taa (tova) igehatározónk tova jelentéssel őserő-ősanyag egyensúlyával történő mozgást jelent.

Magyar hangtanunkat vizsgálva elkerülhetetlenül fel kell ismernünk, hogy **valamennyi hangunk eredete Istenünkhöz vezet**. Ez a tény még fokozottabban észlelhető egymássalhangzós, szerepében még el nem különült erő-anyag összavakban, ahol egy magán és egy mássalhangzó egyszerre alany és állítmány is.